

KÉZFERTŐTLENÍTÉS

A kézfertőtlenítés a nosocomiális fertőzések megelőzésének egyik legfontosabb eszköze. **Nosocomiális fertőzésnek azokat az infekciókat nevezzük, amelyek az egészségügyi ellátás során lépnek fel, azonban a kórházba való felvétel idején még lappangó formában sem észlelhetők, és csak a felvételt követő 48 óra után jelentkeznek.** A fogalom magába foglalja az egészségügyi ellátás során akvirált fertőzések mellett a foglalkozás-egészségügyi fertőzéseket is az egészségügyi dolgozók körében.

Kontakt vagy direkt fertőzés esetén a kórházi fertőzések körülbelül 80 %-át kézzel visszük át egyik betegről a másikra! A személyzet kezén nagyon sok kórokozó, baktérium-, vírus-, és gombafaj figyelhető meg.

Különbséget kell tennünk az alkoholos kézfertőtlenítés és a szappannal és folyóvízzel történő kézmosás indikációi között, ez utóbbiak a következők:

Indikációk - Kézmosás

- munkába lépéskor,
- étkezés előtt,
- mosdó használat után,
- valamint minden olyan munkavégzés előtt és után, amikor a kezeken látható szennyeződés van.

Indikációk - Kézfertőtlenítés

Látható szennyeződés hiányában elsősorban az alkoholos kézfertőtlenítő szer rutinszerű alkalmazása ajánlott például a következő klinikai szituációkban:

- pácienssel való direkt kontaktust megelőzően és azután,
- kesztyű levétele után,
- betegellátás közben, invazív eszköz érintése előtt (kesztyűhasználatától függetlenül),
- vérrel vagy testváladékkal, nyálkahártyával, sérült bőrrel való érintkezés, illetve seb kötözés után,
- betegellátás közben, ha szennyezett testrészről tiszta testrészre térünk át,
- gyógyszerrel történő érintkezés, illetve ételkészítés előtt,
- valamint a páciens közvetlen közelében lévő tárgyakkal való érintkezés után, beleértve az egészségügyi eszközöket, gépeket, műszereket is.

Könnyen megjegyezhető a **kézhygiéné 5 momentuma**. A következő esetekben mindig végezzünk kézfertőtlenítést:

1. A beteg érintése **ELŐTT**
2. Aszeptikus beavatkozás **ELŐTT**
3. Váladékkal történő expozíció **UTÁN**
4. A beteg érintése **UTÁN**
5. A beteg környezetével történő érintkezés **UTÁN**

Kivitelezés

Az alkoholos kézfertőtlenítés során alkohol alapú készítményt alkalmazunk a kezeken egyenletesen eloszlatva majd bedörzsölve, víz használata nélkül. A kivitelezés műveleti sorrendje a WHO ajánlása alapján a következő:

1. Jutassunk 3ml alkoholos kézfertőtlenítő szert a száraz tenyérre.
2. A fertőtlenítő szert a két tenyér összedörzsölésével a tenyereken egyenletesen oszlassuk el.
3. Kulcsoljuk össze jobb és bal kéz ujjainak belső felszínét és dörzsöljük be fertőtlenítő szerrel az ujjainkat.
4. Kulcsoljuk össze a jobb és bal kéz ujjainak külső felszínét és dörzsöljük be fertőtlenítő szerrel az ujjainkat.
5. A fertőtlenítő szerrel alaposan dörzsöljük be az ujjbegyeket.
6. Dörzsöljük a bal hüvelykujjunkat a jobb tenyérbe és ismételjük meg fordítva is.
7. Ujjbegyeinkkel dörzsöljük át a jobb illetve a bal tenyér felszínét.
8. A kezeket dörzsöljük száradásig.

UV lámpa és fluoreszcens tesztfolyadék alkalmazásával ellenőrizhetjük, hogy a kézfertőtlenítés kellően alapos volt -e.

IGENek és **NEM**ek:

✓ Egyfázisú tisztító-fertőtlenítőszerrel illetve fertőtlenítő szappannal és vízzel történő kézmosás szükséges vérrel, vagy testváladékkal történt látható szennyeződés esetén.

✓ A kézmosáshoz és a kézfertőtlenítéshez használt folyékony szappant, fertőtlenítő hatású folyékony szappant, alkoholos kézfertőtlenítő készítményt és bőrápoló krémet karos- vagy szenzoros fali adagolóból, vagy pumpás kézi adagolóból kell kijuttatni.

✓ Spóráképző baktérium okozta fertőzés és annak gyanúja esetén az alkoholos kézbedörzsölést szappanos-folyóvízes kézmosásnak kell megelőznie.

✓ Amikor csak tudjuk, a fertőtlenítést a beteg jelenlétében végezzük, ezzel is segítve a pácienssel kialakuló bizalmi kapcsolatot.

✓ A kéz bőrének megfelelő ápolása a személyi higiénia elengedhetetlen feltétele.

✗ Alkoholos kézfertőtlenítő szer és fertőtlenítő hatású szappan együttes használata kerülendő.

✗ Többször használható textiltörölköző használata tilos!

✗ A körmök nem nyúlhatnak túl az ujjbegyen.

✗ Különböző ékszerek és kiegészítők viselése az ujjakon és az alkaron nem megengedett.

✗ Körömlakk valamint műkörmök viselése szigorúan tilos!

Gyorsan rögzül, és bizonyítottan hatékony az egyéni felelősségen alapuló kézbedörzsölési **technika**:

1. Megfelelő mennyiségű kézfertőtlenítő szert juttatunk a kezünkre.
2. Bedörzsöljük a kezeket úgy, hogy annak minden területét benedvesítsük.
3. Különös figyelmet kell fordítani az ujjbegyek, valamint a hüvelykujj területére. Ezek kiemelt kockázattal bírnak a fertőzésveszély szempontjából, mivel a kéz ezen területei érintkeznek leggyakrabban a betegekkel vagy a felületekkel.
4. A kézfertőtlenítés legalább 30 másodpercig tartson!